

VĚDECKÁ PROPEDEUTIKA

verze 1.2 (2006)

© Ivo Telec, 2005

*„Jakákoli jiná věda jen uškodí tomu,
kdo neovládá vědu dobroty.“*

Michel de Montaigne, Eseje.

Výbor. Praha 1995,² s. 217. Překlad Černého.

TEMATICKÝ OBSAH

1. význam vědecké průpravy, druhy poznání, světonázor
2. vědecká myšlenka a tvořivost, výtvor
3. vědec, vědecký poznatek, vědecké dílo, vědecká práva
4. zaměstnanecká díla, podnikové vynálezy ap., školní díla, díla na objednávku
5. vědecká svoboda, vědecká soutěž a delikty
6. veřejná morálka vědecká a její zásady, vědecká bezúhonnost
7. veřejná správa výzkumu a vývoje
8. veřejná finanční podpora výzkumu a vývoje
9. práva k výsledkům výzkumu a vývoje

10. závazky ve výzkumu a vývoji
11. práva k výsledkům
12. znaky vědeckosti a vědecké pojmy
13. obecné vědecké metody
14. právní věda a její metody
15. právovědný poznatek: právní názor
16. metody didaktiky práva
17. obecné metody filozofické
18. vědomí a svědomí
19. literatura

VZDĚLÁVACÍ VÝZNAM

- **Magisterský studijní program *Právo a právní věda***
 - soudobý světový stav **právovědného poznání** a základního nebo aplikovaného výzkumu práva
 - ☛ získání teoretických **vědeckých poznatků** a zvládnutí jejich **aplikace** na právní **situace**
- **Doktorský studijní program *Teoretické právní vědy***
 - právovědné bádání a samostatná vědecká tvorba v základním nebo aplikovaném výzkumu práva

1. ČÁST

VÝCHOZÍ POJMY

SPOLEČENSKÉ ŘÁDY

- **Náboženský**, *např. náboženské symboly*
- **Morální**, *např. morální závazky, veřejná morálka právnických povolání*
- **Právní**, *srv. právní normy a právní principy*
- **Hospodářský**, *viz pravidla hospodářské soutěže*
- **Vědecký**, *např. vědecké zvyklosti, vědecká bezúhonnost a vědecká odpovědnost za vědecký delikt*
- **Politický**, *např. politické symboly, politická odpovědnost za politický delikt*

*„Lidé mají právo žít tak, jak pokládají za správné, což znamená, že všem tradicím společnosti musí být poskytnuta **rovná práva a rovný přístup k mocenským centrům společnosti.** Tradice obsahují nejen etická pravidla a náboženství, obsahují i kosmologii, medicínskou moudrost, názory na povahu člověka a tak dále.“*

Paul K. Feyerabend, Tři dialogy o vědění.

Druhý dialog (1976). Praha 1999, s. 132. Překl. Fialův.

Zvýraznění IT.

DRUHY POZNÁNÍ

1. zjevení (zdrojová informace)
2. běžné prožití (citové)
3. náboženské prožití (citové)
4. umělecké prožití (citové)
5. objevení (vnuknutí)
6. nahromaděná zkušenost
7. naučení (rozumové)
8. rozumění vědeckému výsledku

DRUHY MYŠLENÍ

■ Hermetismus

- ✓ nahromadění a předání zkušenosti
- ✓ vyprávění
- ✓ přímé poznání vč. prožití, např. nemoci, změny počasí

■ Klasická řecká filosofie

- ✓ rozumová abstrakce
- ✓ pojmové myšlení
- ✓ logická pravidla, argumentace
- ✓ správnost způsobu
- ✓ definice, teorie

RŮZNOSTI

■ Např. tradiční
léčitelství

1. duch
2. duše
3. tělo

■ Např. moderní
západní věda
lékařská

2. mysl
3. tělo

SVĚTONÁZOR

■ Celostný obraz světa

- ✓ víceúrovňový celek ☯

hermetická věta „*jak nahoře, tak dole*“

✗ zúžení na vědecký světový názor

- ✓ dobová ideologická omezenost na marxismus-leninismus; *srv. Ú ČSSR (1960)* ☹

právní pojem socialistický vědec ☹

- ✓ materialistická ideologie **scientismu** a její politické projevy a univerzální aspirace
- ✓ „věda jako náboženství“

„Vědu je třeba chránit před ideologiemi, a společnosti, zvláště pak společnosti demokratické, je třeba chránit před vědou.“

Užitek z vědy „nelze vnucovat, je třeba, aby její účastníci debaty zkoumali a svobodně přijali.“

„Věda by se měla vyučovat jako jeden z mnoha názorů. A nikoli jako jediná cesta k pravdě a skutečnosti.“

Paul K. Feyerabend, Rozprava proti metodě. (1987)

Praha 2001, předmluva, s. 6. Překl. Fialův.

VĚDECKÁ MYŠLENKA

- **Reálný pojem**
 - mimosmyslově působící jsočnost (entita)
 - síla myšlenky vč. tvůrčí síly
- **Právní význam**
 - pohnutka (motiv), *např. v trestním právu*
- **Legislativně právní pojem myšlenky**
 - ✓ vynálezecká myšlenka (z. č. 527/90 Sb.)
viz tvůrčí síla myšlenky
 - ✓ myšlenka není autorským dílem (a. z.)

vynálezeká myšlenka

vynález

patent na vynález

využití patentu v hospodářství

zánik patentu

přetrvání vynálezeké myšlenky

TVOŘIVOST

- **Osobní schopnost**
 1. umělecká (smysl pro krásu)
 2. technická (smysl pro rozumnost)
 3. vědecká (smysl pro rozumnost)

- **Absolutní (zákonná) tvůrčí práva**
 1. osobnostní
 2. majetková

VÝTVOR

- **Nehmotný výsledek lidské tvorby**
 1. umělecký, *např. skladba* 🎵
 2. technický, *např. vynález* ✈
 3. vědecký, *např. vědecký článek* ✍

- **Předmět vrozeného přirozeného práva**
- **Předmět od státu nabyté ochrany**

např. vynález jako předmět patentu (státem uděleného ochranného práva na vynález)

VĚDECKÝ POZNATEK

1. **správnost** logické argumentace
a její **přezkoumatelnost**
2. **absolutní novost** (světová)
3. **uspořádanost**
4. **podstatnost**
5. **výzkumný postup** *lege artis*
= obecně uznávaná pravidla a technika
alespoň v určitém vědním okruhu

NOVOST

- **Absolutní novost (světová)**
 - = vědecký poznatek **není součástí světového stavu vědy**, umožňujícího přístup veřejnosti; *srv. stav techniky v právu patentovém*
 - ☞ **vědecká přednost (priorita)** od zveřejnění
 - ✗ **odbornost**, *např. právně odborné sebrání známých poznatků; srv. úplné znění zákona*

SROZUMITELNOST VĚDY

- **Přirozený požadavek na prospěšnost vědeckých poznatků lidstvu**
 - ☛ srozumitelnost světa a jeho přirozeného řádu
 - ✗ **odloučení lidstva od vědy**
nejasnost, mlhavost, bez prostoty a srozumitelnosti vědeckého vyjadřování

2. ČÁST

SOUKROMÉ PRÁVO A VĚDA

NEDOTKNUTELNOST LIDSKÉ BYTOSTI

- **Nadřazenost (*primacy*) lidské bytosti zájmům společnosti nebo vědy**

= zásada občanského práva

čl. 2 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně (1997)
(č. 96/01 Sb. m. s.)

- **Lidská integrita**
 1. duchovní
 2. duševní
 3. tělesná

OSOBNOSTNÍ PRÁVO

- **Všeobecné ochranné právo každého**

- **Zvláštní ochranná práva (tvůrčí)**
(osobní práva každého tvůrce)
 1. **osobnostní právo autorské**
 2. **osobnostní právo výkonných umělců**
 3. **osobnostní právo vynálezců aj. původců technických výtvorů**

OSOBNOSTNÍ PRÁVO AUTORSKÉ

1. **právo rozhodnout o zveřejnění svého díla**
2. **právo osobovat si autorství**
vč. práva rozhodnout, zda a jak má být autorství uvedeno při zveřejnění díla
3. **právo na nedotknutelnost díla**
 - i. právo svolit ke změně díla nebo k jinému **zásahu**
 - ii. právo proti **snížení hodnoty** díla při jeho užití
 - iii. právo autorského **dohledu** nad užitím díla způsobem nesnižujícím hodnotu díla
 - iv. jiné právo na nedotknutelnost díla

OSOBNOSTNÍ PRÁVO VÝKONNÝCH UMĚLCŮ

1. právo rozhodnout o **zveřejnění** svého uměleckého výkonu
2. zásadně právo rozhodnout, zda a jak má být **uvedeno jméno** při zveřejnění výkonu
3. právo **proti snížení hodnoty** uměleckého výkonu při jeho užití

OSOBNOSTNÍ PRÁVO PŮVODCŮ TECHNICKÝCH VÝTVORŮ

1. právo **osobovat** si vynálezectví nebo jiné původcovství
2. právo na **označení** vynálezectví nebo jiného původcovství, *viz např. zápis vynálezce (původce) do patentového rejstříku*

VĚDEC

- **Člověk bez ohledu na právní režim vědecké činnosti**
 1. autor vědeckého díla, *např. disertační práce*
 2. vynálezce aj. technický původce
 3. šlechtitel nové odrůdy rostliny

- **Osobní schopnosti**

nadání, píle, vzdělání, řemeslo (technika vědecké práce) za účelem vědeckého poznatku k **obecnému dobru**

VĚDA

1. **tvůrčí činnost** za účelem vědeckého poznatku
 2. **výsledek** = soubor sdělných vědeckých poznatků
 3. **institucionální soustava**, *srv. vědeckou infrastrukturu, veřejnou správu výzkumu a vývoje*
- **Vědosloví**

PRÁVNÍ VĚDA

- **Metodická a systematická k právnímu dobru (spravedlnosti) zacílená a odůvodněná**
 1. **tvorba (kreace) práva**
 2. **výklad (interpretace) práva**
 3. **používání (aplikace) práva v situacích**
 4. **utřídění (systematizace) práva**

VĚDECKÁ PRÁVA

1. autorské právo k vědeckým dílům
2. patentové právo k vynálezům
3. užitně vzorové právo k technickým řešením
4. průmyslově vzorové právo ke vzhledům výrobků

5. právo k topografiím polovodičových výrobků
6. právo k odrůdám rostlin
7. právo k obchodním tajemstvím vědeckého významu (§ 17, 51 obch. z.)
8. právo k osobním tajemstvím vědeckého významu (§ 11 o. z.)

9. právo k důvěrným informacím vědeckého významu (§ 44, 271 obch. z.)
10. právo k vědeckým objevům
11. právo k vědeckým myšlenkám
12. právo k vědeckému *know how*

3. ČÁST

VĚDECKÉ DÍLO

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

A OBCANSKÉ PRÁVO
NA SLOVENSKU
AV PODKARPATSKÉ RUSI

DR. J. SEDLÁČEK

DÍL I.
§§ 1 - 264

CODEX
Bohemie

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

A OBCANSKÉ PRÁVO
NA SLOVENSKU
AV PODKARPATSKÉ RUSI

DR. J. SEDLÁČEK

DÍL II.
§§ 265 - 530

CODEX
Bohemie

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

A OBCANSKÉ PRÁVO
NA SLOVENSKU
AV PODKARPATSKÉ RUSI

DR. J. SEDLÁČEK

DÍL III.
§§ 531 - 630

CODEX
Bohemie

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

A OBCANSKÉ PRÁVO
NA SLOVENSKU
AV PODKARPATSKÉ RUSI

DR. J. SEDLÁČEK

DÍL IV.
§§ 631 - 1083

CODEX
Bohemie

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

A OBCANSKÉ PRÁVO
NA SLOVENSKU
AV PODKARPATSKÉ RUSI

DR. J. SEDLÁČEK

DÍL V.
§§ 1084 - 1283

CODEX
Bohemie

KOMENTÁŘ
K ČSL OBEČNÉMU
ZAKONIKU
OBCANSKEMU

CODEX
Bohemie

VĚDECKÉ DÍLO[©]

- **Výtvor**
 1. **jedinečný** nehmotný výsledek vědecké tvorby,
např. výsledek výzkumu
 2. **sdělný** (vyjádřený v jakékoli objektivně vnímatelné podobě)
 3. **vyjadřující vědecký poznatek**

- **Předmět přirozeného práva autorského bez ohledu na rozsah, účel nebo vědecký aj. význam, např. na přínos pro rozvoj vědy**

- **Legislativně právní pojem vědeckého díla**
- **Právní otázka: *co je vědecké dílo?***
 - ✗ *skutková otázka, např. zda bylo zveřejněno*
- ↓
- **Odpověď právní vědy**
 - ☛ *Test pojmových znaků literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla*
 - forma testového dotazníku celosvětově jednotného použití ☛ *globalizace právní vědy*

VĚDECKÉ DÍLO SLOVESNÉ[©]

- **Obvyklé obecné obsahové znaky**
 1. **popis problému a přehled světového stavu vědeckého bádání o něm**
 - i. popis stavu světové vědecké literatury
 - ii. popis stavu dosavadního světového řešení problému
 2. **vědecký cíl**
 - i. pracovní hypotéza
 - ii. potvrzení, nebo vyvrácení pracovní hypotézy
 3. **metody dosažení cíle**
 4. **výsledek = nový vědecký poznatek**
 5. **návrh využití výsledku**

■ Posudek vědeckého díla

1. objektivnost

i. nepodjatost

ii. nestrannost (přednosti i nedostatky)

2. kritičnost

3. stručnost

4. neopakovanost obsahu díla

ZAMĚSTNANECKÉ VĚDECKÉ DÍLO[©]

- **Trvalý status výtvoru**

např. habilitační práce akademického pracovníka ke splnění pracovního závazku zvyšování kvalifikace, popis technického řešení výzkumného pracovníka aj.

- **Vyjádření literární, fotografické, filmové aj.,**
např. populárně vědecký film

- **Účelem ochrana investice zaměstnavatele**

- **Vytvořeno ke splnění závazku vyplývajícího z pracovního nebo služebního poměru**

např. závazku z pracovní smlouvy výzkumného pracovníka v klinické psychologii, závazku ze zákona, kupř. o vysokých školách, závazku z vnitřního mzdového předpisu, závazku z konkrétního pracovního příkazu, závazku z popisu práce ap.

1. skutečné

ke splnění pracovního
závazku

1. smyšlené (fiktivní)

ke splnění **závazku**
z objednávky:

- i. počítačový program
- ii. databáze
- iii. kartografické dílo

srv. *work made for hire*

- **Autorské právo má zaměstnaný autor**
- **Právo výkonu majetkových autorských práv má zaměstnavatel pod svým jménem a na svůj účet (pro sebe)**
 - postoupitelnost** ➔ souhlas zaměstnance
 - ✗ převod podniku
 - zánikem vykonavatele bez nástupce**
 - ➔ výkon práva autorovi

- **Podmíněné právo zaměstnance na licenci** za obvyklých, *např. honorářových*, podmínek
 - ✗ **vážný** důvod zaměstnavatele, *např. soutěžení*
- **Podmíněno** nevykonáváním nebo nedostatečným vykonáváním práva zaměstnavatelem
 - ☛ **důkaz skutku**; prokázání skutkového tvrzení

- **Vyvratitelná zákonná domněnka souhlasu autora ke:**
 1. zveřejnění
 2. úpravám, zpracování vč. překladu, spojení s jiným, zařazení do souboru
 3. uvádění díla na veřejnost pod jménem zaměstnavatele

4. dokončení díla jiným při:
 - i. prodlení zaměstnance přes výzvu k dokončení
 - ii. zániku závazku zaměstnance k dokončení

■ **Právo autora na dodatečnou přiměřenou
odměnu (dispozitivně)**

vyplacená mzda
význam díla
pro dosažení zisku

zisk z práv

✗ počítačové programy, kartografická díla,
databáze (dispozitivně ano)

EXKURS: AKADEMICKÉ POMĚRY

- **Důkaz statusu zaměstnaneckého díla**
např. i nepřímý důkaz zaměstnavatelovým převzetím (využitím) zaměstnancem odevzdaného citačního odkazu na jeho vědecké dílo, vydané třetí osobou (nakladatelem) na její náklady včetně honorářových, a to za právního stavu zaměstnavatelova ponechání volné ruky zaměstnanci k výzkumné práci v příslušném oboru, k níž je pracovně zavázán, a ke způsobu zveřejňování jejích výsledků
 - ☛ **dohoda o jiném nežli zákonném režimu díla**

**Test pojmových znaků
literárního, jiného uměleckého nebo
vědeckého díla**

verze 1.1

Prohlášení shody

*Test pojmových znaků literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla,*¹ rozuměno a dále též použito autorského díla,² odpovídá autorskoprávním požadavkům (autorskoprávním pojmovým znakům), které obecně na právní status autorského díla nebo zvláště na právní status některého autorského díla kladou právní normy vyplývající z:

- a) *Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl z 9. září 1886, ve znění pařížské revize z 24. července 1971, vyhl. pod č. 133/1980 Sb., ve znění vyhl. pod č. 19/1985 Sb.*
- b) *Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, přílohy 1C k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace, vyhl. pod č. 191/1995 Sb.*
- c) *Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském, vyhl. pod č. 33/2002 Sb. m. s.*
- d) *Smlouvy o založení Evropského společenství, vyhl. pod č. 44/2004 Sb. m. s. ,* jakož i z právních aktů z ní odvozených
- e) *českého zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorského zákona),³ ve znění zákonů č. 81/2005 Sb., č. 61/2006 Sb., č. 186/2006 Sb. a č. 216/2006 Sb.*

¹ Test byl zveřejněn roku 2005 pod původním názvem *Dotazník pojmových znaků autorských děl* a v prvotní podobě na portálu studentské komory Akademického senátu Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, přístupném v síti elektronických komunikací na adrese <http://www.skas.law.muni.cz>. Tiskem vyšla až revidovaná podoba 1.1, a to roku následující.

² Názvosloví kolísá na mezinárodní a vnitrostátní české úrovni. Právně doktrinárně se jeví označení „díla literární, jiná umělecká nebo vědecká“, jež používá i český autorský zákon č. 121/2000 Sb., jako nejpřesnější.

³ Podle předchozího českého autorského zákona č. 35/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů, viz *Telec, I.:* Obecný dotazník k posouzení pojmových znaků děl podle autorského zákona. *Bulletin advokacie*, 1997, č. 5, s. 33 – 36.

Položená autorskoprávní otázka

Pomocí testu má být zodpovězena následující autorskoprávní otázka věcného statusu (právní kvalifikace):

Tato otázka mi byla položena zadavatelem, jímž je:

Předložené podklady

Při posuzování zadané autorskoprávní otázky jsem vycházel z následujících podkladů:

Podklady mi byly předloženy

Za svá jsem vzal skutková tvrzení, obsažená ve shora uvedených podkladech, o jejichž věrohodnosti jsem neměl pochyb, a bez nichž by nebylo lze učinit závěr o právní otázce.

Hlediska

Východiskem dosažení autorskoprávního závěru mi byly následující skutečnosti (hlediska):

- a) skutkové okolnosti a jejich vzetí za své
- b) odborné posouzení skutečností, k nimž je třeba
- c) právní posouzení.

Použité metody

K zodpovězení autorskoprávní otázky jsem použil, kromě obecně uznávaných nebo právně přikázaných metod výkladu mezinárodních smluv nebo právních předpisů,

následující metody, vedoucí ke zjištění pojmových znaků autorského díla vyplývajících z právního řádu, a to:

- a) metodu uznání skutkových tvrzení
- b) metodu popisnou a rozřídovací
- c) logické metody odvození a rozbotu
- d) metodu uměleckého nebo vědeckého vnímání
- e) metodu celkového hodnocení.

1. Část údajová

- 1.1 Název díla
- 1.2 Autorství nebo spoluautorství díla (dílo pravojmenné, pseudonymní, anonymní; dílo jednoho autora nebo dílo spoluautorů)
- 1.3 Popis díla (všeobecný popis, část díla, včetně názvu a jmen postav, jednotlivá vývojová fáze, stav dokončení díla)
- 1.4 Rozsah, účel, význam díla⁴ aj.
- 1.5 Dílo souborné a popis jeho prvků
- 1.6 Dílo původní nebo odvozené (překlad, úprava, hudební úprava nebo jiné tvůrčí zpracování původního díla)
- 1.7 Dílo zaměstnanecké nebo za něj považované
- 1.8 Dílo kolektivní
- 1.9 Dílo školní
- 1.10 Dílo audiovizuální nebo audiovizuálně užitě
- 1.11 Dílo na objednávku nebo soutěžní
- 1.12 Druh objektivně vnímatelné podoby vyjádření díla (např. elektronická aj.) a trvalost nebo dočasnost vyjádření
- 1.13 Popis věci (nosiče), jíž, v níž nebo na níž je dílo vnímatelně vyjádřeno
- 1.14 Doba vzniku díla
- 1.15 Stav zveřejnění díla

⁴ Skutečnosti bez vlivu na pojmové znaky autorského díla; výslovně viz § 2 odst. 1 českého autorského zákona č. 121/2000 Sb.

- 1.16 Stát původu díla
- 1.17 Stav zápisu díla v rejstříku předmětů ochrany, vedeném příslušným kolektivním správcem majetkových práv autorských
- 1.18 Doba trvání event. majetkových práv autorských
- 1.19 Jiné k popisu díla

- 1.20 Údaje o autorovi nebo spoluautorech
- 1.21 Stav zápisu autorství nebo spoluautorství díla v rejstříku předmětů ochrany, vedeném příslušným kolektivním správcem majetkových práv autorských
- 1.22 Jiné k autorovi nebo spoluautorům
- 1.23 Údaje o zaměstnavateli u díla zaměstnaneckého nebo o osobě považované za zaměstnavatele u díla považovaného za dílo zaměstnanecké
- 1.24 Údaje o objednateli nebo vyhlášovatelí soutěže u díla na objednávku nebo soutěžního
- 1.25 Údaje o vykonavateli event. majetkových práv autorských a o právním důvodu tohoto výkonu
- 1.26 Údaje o postupnicích licencí, o nabyvatelích oprávnění z licence nebo podlicence nebo o postupnicích práva výkonu event. majetkových práv autorských k dílu zaměstnaneckému nebo za něj považovanému a o jejich oprávněních

2. Část znaková

- 2.1 Věcné (funkční, technické, estetické) prvky, předurčené povahou díla
- 2.2 Věcnými prvky ponechaný volný tvůrčí prostor a jeho využití autorem nebo spoluautory (možnost osobitého tvůrčího ztvárnění)
- 2.3 Umělecké nebo vědecké prvky, vyplývající z volného tvůrčího prostoru
- 2.4 Popis uměleckých nebo vědeckých výrazových prostředků, jimiž je dílo vyjádřeno

- 2.5 Zdroje autorova čerpání [umělecká nebo vědecká představivost (imaginace), umělecký nebo vědecký popud (inspirace), umělecké nebo vědecké vnuknutí (intuice)] nebo zdroje tohoto čerpání jednotlivých spoluautorů
- 2.6 Zvláštní osobní vlastnosti autorovy nebo jednotlivých spoluautorů, vedoucí ke vzniku díla
- 2.7 Poměr mezi věcnými prvky a prvky uměleckými nebo vědeckými

- 2.8 Druh tvůrčí činnosti autorova nebo spoluautorů, vedoucí ke vzniku díla
- 2.9 Druh jiné činnosti, využití autorem nebo spoluautory ke vzniku díla
- 2.10 Poměr mezi vynaloženou tvůrčí činností a činností jinou

- 2.11 Povaha výtvoru (výsledku tvůrčí činnosti autora nebo spoluautorů)
- a) jedinečná (jiným neopakovatelná)
 - aa) jedinečná co do způsobu výběru nebo uspořádání obsahu (u díla souborného)
 - b) původní (vlastní duševní výtvor), (u počítačového programu, fotografie nebo u literární, jiné umělecké nebo vědecké databáze)

- 2.12 Vystižení toho, co je dílem vyjádřeno (vyjádření obsahu)
- a) zvláště vystižení vyjádřeného vědeckého poznatku, a to z hlediska správnosti logického zdůvodnění a jeho přezkoumatelnosti, novosti, uspořádanosti, podstatnosti a použití výzkumného postupu
- 2.13 Vyjádření autorova smyslu pro krásu umění nebo pro utříděnost vědy anebo takového smyslu jednotlivých spoluautorů

- 2.14 Přítomnost alespoň minimálního stupně umělecké nebo vědecké hodnoty díla a v čem spočívá

- 2.15 Objektivní způsobilost díla k uměleckému nebo vědeckému vnímání (vyvolání uměleckého nebo vědeckého dojmu) a způsob smyslového

vnímání díla

2.16 Podřazenost díla pod druh literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla

3. Výjimka z autorskoprávní ochrany

3.1 Druh díla vyjmutého z autorskoprávní ochrany

3.2 Právní důvod výjimky

4. Závěr (právní názor)

Na základě shora podaného metodického posouzení autorskoprávní věci vyslovuji následující právní názor, jímž odpovídám na položenou autorskoprávní otázku:

Výše popsané dílo je / není autorským dílem.

a to podle *Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl z 9. září 1886, ve znění pařížské revize z 24. července 1971, vyhl. pod č. 133/1980 Sb., ve znění vyhl. pod č. 19/1985 Sb., Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, přílohy 1C ke Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace, vyhl. pod č. 191/1995 Sb., Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském, vyhl. pod č. 33/2002 Sb. m. s., Smlouvy o založení Evropského společenství, vyhl. pod č. 44/2004 Sb. m. s., jakož i právních aktů z ní odvozených, a českého zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorského zákona), ve znění zákonů č. 81/2005 Sb., č. 61/2006 Sb., č. 186/2006 Sb. a č. 216/2006 Sb.*

Autorskoprávně se jedná o dílo .

D o l o ž k a

Prohlašuji na svou odbornou a stavovskou čest, že k výše uvedenému právnímu názoru jsem dospěl podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nezávislé na jiných osobách, pouze na základě výše uvedených podkladů, hledisek, metod a právních norem vyplývajících z citovaných pramenů.

Shora podaný závěr vyjadřuje právní názor posuzovatele, který je argumentačně podložen, jak je výše uvedeno.

Test pojmových znaků literárního nebo uměleckého díla, obsahující odborné posouzení shora popsaných skutečností, a to formou odborného vyjádření, jakož i právní názor z něho vyplývající, je předložen bez rozporů.

Tento test obsahuje osm číslovaných a v jednu listinu spojených stran bez příloh.

Posuzovatel:

V [] dne []

[]

PODNIKOVÝ VYNÁLEZ apod.

- **Trvalý status podnikového vynálezu**
*např. konstrukční řešení konstruktéra
dle pracovního závazku*
- **Dispozitivní legální přechod majetkového
práva na patent na zaměstnavatele**
↑
- **Vyrozumívací a předávací povinnost
původce vůči zaměstnavateli**
 - ☛ posouzení vynálezu zaměstnavatelem

- **2 měsíce** **na uplatnění zaměstnavatelova práva na patent vůči původci (zaměstnanci)**
 - ✗ **zpětný přechod (recesse) práva na patent na původce**
- **Zákonná povinnost mlčenlivosti obou stran o vynálezu v této době**

- **Právo původce na přiměřenou odměnu**
při zaměstnavatelově uplatnění práva
na patent

- **Ukazatelé:**
 - a. technický a hospodářský význam vynálezu
 - b. přínos z možného využití nebo jiného uplatnění
 - c. materiální podíl zaměstnavatele
 - d. rozsah pracovních úkolů (zadání) původce

- **Právo původce na dodatečné vypořádání**

Zjevný nepoměr:

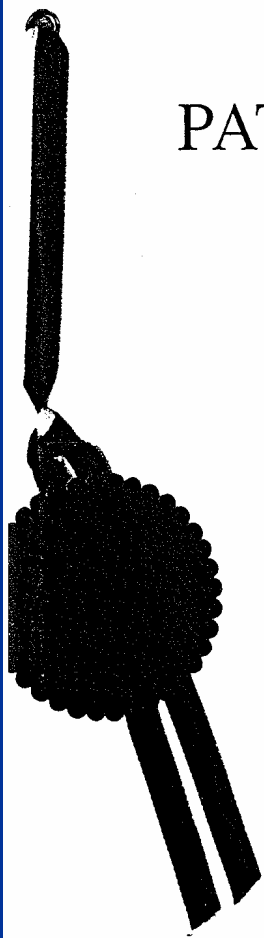
již vyplacená odměna **×** pozdější přínos

- **Zdaňováno jako příjem z průmyslového aj. duševního vlastnictví; též**

ČESKÁ REPUBLIKA

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

PATENTOVÁ LISTINA

Handwritten signature of Ing. Ladislav Jakl, CSc.

Ing. Ladislav J a k l , CSc.
předseda
Úřadu průmyslového vlastnictví

ZAMĚSTNANECKÉ PRŮMYSLOVÉ VZORY

- **Ihůta 3 měsíce** pro zaměstnavatelovo uplatnění práva vůči původci
- **zaměstnavatelova povinnost mlčenlivosti** ještě další měsíc od zpětného přechodu práva na zaměstnance
- **ukazatelé odměny:**
 - a. přínos dosažený užíváním
 - b. materiální podíl zaměstnavatele
 - c. rozsah zadání původce

SD10004

5 JAHRE
BAUHAUS
GARANTIE
Für alle Elektro- und motorbetriebenen Geräte
gemäß unseren Garantiebedingungen

**ALPHA-
TOOLS®**

**ALPHA-
TOOLS®**

4.8V

- CZ Akusroubovak
- D Akku-Schrauber
- DK Akku skruemaskine
- E Atornillador sin cable
- F Tournevis sans fil
- FIN Akku-Ruuvinväännin
- GB Cordless Screwdriver
- HR Aku-Odvijac
- I Cacciavite senza cordone
- S Sladdlös Skruvdragare
- SLO Baterijski izvijac
- TR Akkü matkab

European Community Design Registration No. 000125091-0001

EcoDesignS

straat(park)meubilair patent 1002276

ARBO VRIENDELIJK

SOLIDE CONSTRUCTIE

ELKE GEWENSTE INHOUD

ALLE RAL KLEUREN

STAAL OF R.V.S.

ONTWERP NAAR UW WENSEN

SPECIAAL PRODUCTEN

SNELLE LEVERING

T 06 539 66 747 F 038 33 888 58

www.ecodesigns.nl

E-mail info@ecodesigns.nl

EcoDesign

straat(park)meubelen

- ARBO VRIENDELIJK
- SOLIDE CONSTRUCTIE
- ELKE GEWENSTE INHOUD
- ALLE RAL KLEUREN
- STAAL OF R.V.S.
- ONTWERP NAAR UW WISSELING
- SPECIAAL PRODUCTEN
- SNELLE LEVERING

T 06 539 66 747 F 06 539 66 748
www.ecodesign.nl
E-mail info@ecodesign.nl

ZAKÁZKOVÉ NEBO SOUTĚŽNÍ VĚDECKÉ DÍLO[©]

- **Vyvratitelná domněnka objednatelova práva užití k účelu vyplývajícímu ze smlouvy**
- **Užití nad rámec účelu**
 - ☛ smluvní licence
 - ☛ zákonná licence
- **Zhotovitelův výkon majetkových práv autorských omezen oprávněnými osobními nebo majetkovými zájmy objednatele, *např. na ztotožnění či rozlišení, nebo zájmy soutěžními***

ŠKOLNÍ VĚDECKÉ DÍLO[©]

- Např. **disertační, diplomová** nebo **klausurní ap. práce**

- **Věcný status**

tvůrcem (autorem) student (žák) ke splnění studijních (školních) **povinností vyplývajících** z jeho soukromo- nebo veřejnoprávního poměru ke škole, školskému či vzdělávacímu zařízení, *např. ze studijního a zkušebního řádu, přílohy statutu vysoké školy*

- **Dovolené užití k vnitřní potřebě školy**
 - **bezúplatná zákonná licence** § 35/3,4 a. z.
např. v intranetu, a to:
 1. **bez** přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu
 2. **výukově nebo** ke své vnitřní potřebě vymezené **osobním** okruhem žáků nebo studentů, orgánů, zaměstnanců, a **věcně** činností školy

a to s **příkazem** přiměřeného uvedení:

3. **jména autora** **X** **anonymní dílo**
nebo **jméno školy apod.**, pod jejímž
jménem je dílo uváděno na veřejnost
4. **názvu díla**
5. **pramene**

- **Všeobecný zákaz užití školního aj. díla školou aj. osobou způsobem snižujícím jeho hodnotu (zákaz znehodnocení díla)**
 - ➔ **osobnostní právo autora na nedotknutelnost svého díla**

§ 11/3 a. z.

- **Užití nad rámec vnitřní potřeby školy**
 - **nároková smluvní licence školy**
= **kontraktační povinnost autora**
např. k tiskovému rozmnožování a rozšiřování díla za obvyklých, např. honorářových, smluvních podmínek

- **Právo autora odepřít licenci ze závažného důvodu, např. osobního**
 - ✗ **bezdůvodné odepření licence**
 - **žaloba školy** k nahrazení chybějícího projevu autorovy vůle soudem

- **Omezený výkon autorova majetkového práva k užití svého školního díla (dispozitivně), a to:**
 - oprávněnými **osobními** nebo **majetkovými zájmy školy**, *např. na označení totožnosti své osoby nebo svých služeb vyjádřeném dílem grafickým, soutěžními zájmy aj.*
 - „oprávněnost“ zájmů školy
 - ➔ smlouva, zákon, rozhodnutí

- **Zákonné právo školy na příspěvek** na úhradu **nákladů školy** na autorovo vytvoření školního díla, *např. na materiál nad běžnou provozní režii,* z **dosaženého autorova výdělku** z užití školního díla, dle **okolností**, *např. dle přínosu školy aj.*, až do skutečné výše nákladů školy
- + přihlednutí k **výši výdělku** dosaženého školou z licenčního užití školního díla

- **Vlastnictví hmotné věci** (nosiče díla)
 - ✓ vlastníkem věci, kdo věc pořídil
 - ✓ **odevzdáním** školního díla s věcí nabývá vlastnictví věci škola **shodou vůle** (není-li jiné dispozice);
projev právní doktríny **sledování osudu významnějšího** díla jeho méně významným nosičem (nezmaření účelu odevzdání)

- **Autorské právo na účelové zpřístupnění věci** (nosiče díla) jejím vlastníkem § 12/3 a. z.

KNIHOVNÍ LICENCE

- **Bezúplatná zákonná licence knihovní**
k půjčování originálů či rozmnoženin
obhájených diplomových, rigorózních,
disertačních a habilitačních prací
na místě samém

§ 37/1d a. z.

- ☛ výzkum či soukromé studium
- ✗ autorovo vyloučení

- **Třístupňový test** (*three-step-test*) § 29/1 a. z.
 1. **zvláštní zákonný případ výjimky či omezení majetkového práva autorského**
 2. **užití nerozporné s běžným způsobem užití**
 3. **bez nepřiměřeného dotčení oprávněných osobních (morálních) nebo majetkových zájmů autora (žáka nebo studenta)**

- **Veřejnoprávní povinnost vysoké školy nevýdělečně zveřejňovat závěrečné práce a posudky na ně**
- **Nevyvratitelná domněnka autorskoprávního souhlasu autora se zveřejněním** § 47b/3 z. č. 111/98 Sb.
= zvláštní přednostní režim X a. z.

JUDIKATURA

*Závěrečná diplomová práce na vysoké škole,
resp. univerzitě může být účinným namítacím
materiálem proti novosti vynálezu tehdy,
jestliže byla před prioritou zpřístupněna
neomezenému kruhu osob, např. jejím uložení
ve veřejně přístupné knihovně.*

Jakl 171.

4. ČÁST

VĚDECKÁ SVOBODA

A

VĚDECKÁ MORÁLKA

VĚDECKÁ SVOBODA

- 1. svoboda vědeckého bádání**
= bádání o **kterémkoli** předmětu (čemkoli)
kteroukoli metodou

čl. 15/2 LZPS

- 2. svoboda projevu vč. hlásání výsledku**
vědeckého bádání (vědeckého poznatku)

čl. 17 LZPS

AKADEMICKÁ SVOBODA

1. **svoboda vědy, výzkumu
a zveřejňování jejich výsledků**

2. **svoboda výuky především její
otevřenost různým:**
 - i. **vědeckým názorům**
 - ii. **vědeckým a výzkumným metodám**

§ 4/a), b) z. č. 111/98 Sb., o vysokých školách

ZÁKAZ VÁZANOSTI STÁTU

1. výlučnou ideologií
 - a. politickou
 - b. právní
 - c. vědeckou aj., *např. výlučnou ideologií scientismu*
 2. náboženským vyznáním čl. 2/1 LZPS
- občanská společnost s příkazem neškodit jinému; demokratické hodnoty
 - občanská pluralita pracovních hypotéz, výzkumných záměrů ap.
 - svobodná soutěž např. léčebných soustav

ODLUKA VĚDY OD STÁTU

- Záruka vědecké svobody
- Právní formy institucionální odluky:
 1. v. v. i.
 2. veřejné nebo soukromé vysoké školy
- × Akademie věd Čes. rep.
- × Grantová agentura Čes. rep.
= organizační složky státu

srv. odluku církve od státu

VĚDECKÁ SOUTĚŽ

- **Soutěžitelé**
= *např. veřejné výzkumné instituce, vysoké školy, soukromí vědci*
- **Dobré mravy soutěže** (§ 44 obch. z.)
- **Zákaz nekalé vědecké soutěže**
- **Vědecký postup** *non lege artis*
- **Veřejnoprávní režimy** veřejné soutěže nebo veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji

VĚDECKÁ MORÁLKA

- **Veřejná morálka vědecká**

= veřejné povědomí o vědeckém chování,
které není způsobilé veřejně pohoršit,
s nímž vědecký nebo právní řád spojuje následky

- **Morálka vědeckých povolání**

*např. povolání výzkumných nebo akademických
pracovníků*

= **deontologický řád**, vyjádřený nepsanými zásadami

- **Vědecká morálka** (druh veřejné morálky)
= veřejně vynučený soubor nepsaných zásad náležitého chování
- **Vědecká mravnost**
= individuální soubor morálních zásad a jejich praktikování
- **Vědecká etika** (druh užité etiky)
= teorie morálního a mravného vědeckého chování a hodnotících soudů ve vědě

ZDROJE

1. doporučení Komise 2005/251/ES ze dne 11. 3. 2005 o *Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a o Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků* (Úř. věst. č. L 075, 22. 3. 2005, s. 67)
2. doporučení vlády ČR (usn. vl. č. 1005 z 17. 8. 2005), *Etický rámec výzkumu*
3. doporučení předsednictva GA ČR, *Správná vědecká praxe*, duben 2000

4. *Etický kodex výzkumných pracovníků v Akademii věd ČR, Akademický bull., 2006/6.*
5. *Good scientific practice in research and Scholarship, European Science Foundation Policy Briefing N° 11 (Dec. 2000). Bull. GA ČR 2001/1.*
6. *Memorandum on Scientific Integrity (2003), ALL European Academies (ALLEA) aj.*

← INSTITUCIONALIZACE

- **Komise správné vědecké praxe**
(etické komise seberegulační); vysoké školy aj.
- **Bioetická komise Rady pro výzkum a vývoj**
odborný a poradní orgán
stanoviska rady k žádosti o povolení výzkumu
na lidských embryonálních kmenových
buňkách

z. 227/06 Sb.

ETICKÝ RÁMEC VÝZKUMU

■ Základní zásady

1. svoboda výzkumu a odpovědnost
2. respektování názorové plurality a tolerance
3. respektování lidské důstojnosti a autonomie při výzkumu
4. transparentnost
5. solidarita a spolupráce ve výzkumu
6. prospěšnost a nepoškozování; každé riziko výzkumu musí být vyváženo přínosem

ZÁSADY VĚDECKÉ MORÁLKY

- **Všeobecné morální zásady**
- **Zvláštní zásady vědecké morálky** (*Knapp, 2003³*)
 1. **vědecká poctivost**
= úsilí o poznání pravdy
 - i. **vědecká odvaha**
 - ✓ nevyhýbat se problémům
 - ✓ nepřizpůsobovat řešení přání příjemce
 - ii. **původnost** (vlastní poznatek)
 - iii. **účelnost** autocitací a republikací vlastních děl

iv. poctivost autobibliografická

- ✓ rozlišení vědeckých děl od jiných druhů děl
- ✓ republikace pod jednou vykázanou položkou
- ✓ uvedení spoluautora u děl spoluautorských

2. vědecká skromnost při sebehodnocení nebo předvádění vlastních výsledků

- ✗ přemrštěné vědecké sebevědomí,
přezírání jiných vědeckých názorů,
nedostatek sebekritické revize, vědecká
svéhlavost, neochota přiznat vědecký omyl

3. morální používání pramenů

- ✓ morální zákaz použití pramene k důkazu něčeho, co z něj spolehlivě nevyplývá
- ✓ morální zákaz zamlčení pramene svědčícího protichůdnému vědeckému názoru

4. pravidla vědecké kritiky

- i. věcnost *ad rem*
- ii. pravdivost
- iii. přiměřenost

☛ **oprávněnost hodnotícího (kritického)
soudu**

§ 11 an. o. z., mediální zákony

5. pravidla hodnocení výzkumných návrhů

- i. nevynášení informací
- ii. nekopírování podkladů
- iii. vrácení nebo zničení podkladů
- iv. nepodjatost oponentů

6. pravidla oceňování mimořádných výkonů

nř. vl. 462/02 Sb.

7. pravidla diskuse, polemiky, kritiky

a. diskuse = výměna názorů

polemická **X** nepolemická

i. věcná zacílenost

ii. stručnost

iii. bezprostřednost

- b. polemika (polemická diskuse)**
 - i. stejný předmět (téma)
 - ii. polemika s názorem, **ne s osobou**;
morální zákaz zesměšňování nebo zlehčování
 - iii. argumentace vědecká, ne citáty nebo
odvoláváním se na autoritu
 - iv. uznání event. nesprávnosti vlastního názoru
 - v. neměnění vlastního názoru bez vědeckého
argumentu
 - vi. včasné ukončení polemiky

c. posuzování cizích děl

- **recenze informační a hodnotící**
 - i. objektivnost hodnotového soudu dle stavu vědy (posouzení vědecké hodnoty)
 - ✗ recenze zdvořilé, oslavné, nevraživé
 - ii. věrná a výstižná **reprodukce** myšlenek
 - iii. odlišení vlastního názoru nebo polemiky
 - iv. morální **zákaz zneužití** posudku k zabránění publikování cizího díla
- **anotace informační**

CITACE

■ Vědecký pojem

široký rozsah
vč. ohlasů a odkazů,
nejen citací ve smyslu
práva autorského

- ✓ citační indexy
scientometrické

■ Autorskoprávní pojem

bezúplatná **zákonná**
licence citační

= dovolené **omezení**
cizího práva autorského
v zákonem přípustném
případě § 31 a. z.
předmětem zveřejněné
cizí dílo

VĚDECKÝ DELIKT

- Např. plagiátorství aj.
 1. formální; *viz opsání cizího díla bez citace*
 2. materiální; *např. parafráze cizího díla bez uvedení pramene*

- Souběh s právním deliktem
např. porušování autorského práva nebo nekalé soutěže

■ Postih

1. **vědecká sankce**, *např. odsudek vědeckou obcí*
2. **právní sankce** při naplnění skutkové podstaty soukromoprávního nebo veřejnoprávního deliktu; *např. výpověď z pracovního poměru, pokuta za přestupek, peněžitý trest za trestný čin*

VĚDECKÝ PODVOD §

- Např. habilitační podvod ☹️

srv. pojistný podvod, úvěrový podvod

- ☞ trestný čin podvodu (obecná skutková podstata)

skutkovým znakem **úmysl** získat

pro sebe výhodu, *např. vyšší mzdu aj.*

pracovní výhodu

- Individuální posouzení okolností případu soudem

☛ vina ☛ trest:

*např. trest zákazu činnosti spočívající
v práci akademického pracovníka
až na 5 let,*

*trest ztráty vědecké hodnosti Dr.h.c,
DrSc., CSc. (bývalý sovětský vzor)*

- **Oběť vědeckého podvodu**, *např. vysoká škola, v. v. i.*
- **Neplatnost dohody o změně pracovní funkce**
podvodníka, *např. na funkci docenta*
 - ✗ dobré mravy, aby oběť podvodu platila podvodné navýšení mzdy (nákladů)
- **Dopad podvodu na důvěryhodnost** vědeckých poznatků u vědecké obce i veřejnosti
 - ☞ reálná hrozba narušení důvěryhodnosti poznatků pro další, navazující výzkum

ZÁKONNÉ PŘEDPOKLADY PRO VÝKON VÝZKUMNÉ PRÁCE

➔ z právních předpisů

1. předpoklad dbát dobré pověsti v. v. i.
nebo dobrého jména vysoké školy

§ 19b/3 o. z., § 70/1 i. f. z. č. 111/98 Sb.

2. **předpoklad výkonu práce včetně hlásání jejích výsledků v souladu s dobrými mravy, a to i dobrými mravy soutěže, s veřejnou morálkou, např. morálkou vědeckého povolání, bioetikou aj., a s veřejným pořádkem, např. ve výzkumu nebo vývoji**
 - × průmyslověprávní zápisné překážky
3. **předpoklad zdržení se nekalé soutěže ve výzkumu nebo vývoji**

4. **předpoklad dodržování práv třetích osob, např. studentů, pacientů, zákazníků aj., a zvláště práv duševního vlastnictví a práva osobnostního**
5. **předpoklad řádného zacházení se zvířaty**
6. **předpoklad šetření životního prostředí vč. pracovního**

- 7.** předpoklad právně rovného zacházení se zaměstnanci, *např. právně rovného odměňování za stejnou nebo srovnatelnou výzkumnou práci, příležitosti dosáhnout funkčního postupu*
- 8.** předpoklad nediskriminace zaměstnanců, *např. výzkumníka jiné státní příslušnosti nebo činného v politické straně*
- 10.** jiný

POŽADAVKY ZAMĚSTNAVATELE

- ☛ řádný výkon výzkumné nebo akademické práce
- **Spravedlivost a rozumnost (přiměřenost)** požadavků vzhledem k:
 - a. **poslání a činnosti** zaměstnavatele
 - b. **druhu práce** pro zaměstnavatele
 - c. **významu práce** pro zaměstnavatele a skrze něj pro **třetí osoby**, *např. pro ostatní zaměstnance, studenty, pacienty, zákazníky*, a pro **obecné dobro**; též význam pro ostatní členy akademické obce

- 1. požadavek dodržování slibu zaměstnance**
- 2. požadavek udržování osobního stavu vědecké bezúhonnosti**
- 3. požadavek udržování osobního stavu občanské bezúhonnosti ve funkčním vztahu k výzkumné nebo akademické práci**
- 4. požadavek udržování osobního stavu odbornosti**
např. znalostní, schopnosti růstu na profesní dráze, viz včasné ověření, resp. prokázání kvalifikace

- 5. **požadavek dbát důvěryhodnosti výzkumu**
nebo **vývoje** vč. jeho přípravy, průběhu
a výsledků, podkladů a výkazů
- 5. **požadavek dbát o vlastní vědeckou čest**
a o vlastní **dobrou vědeckou pověst**,
a to i s ohledem na **oprávněné kladení důvěry**
v ně zaměstnavatelem a příslušnou veřejností,
např. vědeckou, studentskou, zákaznickou,
všeobecnou
- 7. **jiný**
- × **výpovědní důvod zaměstnavatele**

- **Vyvratitelná domněnka (předpoklad)
splňování požadavků zaměstnavatele**
 - × **důkaz opaku *např. v habilitačním řízení o ověření kvalifikace, vědeckým usvědčením z citačního podvodu aj.***

SLIB ZAMĚŠTNANCE

„Slibuji na svou čest, že budu vykonávat zaměstnání, které jsem si zvolil, podle nejlepšího vědomí a svědomí v dobré víře ke zdaru dobrého díla a budu dbát dobrých mravů, jakož i práv a oprávněných zájmů zaměstnavatele, ostatních zaměstnanců a třetích osob.

Budu-li vést ostatní zaměstnance, budu tak činit k dobru zaměstnavatele, k jejich dobru a ke zdaru společného dobrého díla.“

VĚDECKÁ BEZÚHONNOST

- *Scientific integrity* = aktuální stav osobnosti
- **Pojem vědeckého řádu**
 - × **spáchání vědeckého deliktu (poklesku) bez ohledu na jeho právní kvalifikaci, aniž by bylo lze po vědecké obci spravedlivě požadovat, aby se na pachatele hledělo jako by se skutek nestal, a to v důsledku pachatelova polepšení se a napravení zaviněného stavu**
- **Nedostatek vědecké bezúhonnosti**
 - = přivozená ztráta, aniž došlo k obnovení stavu

PŘÍKLAD

- Nemravný čin na úkor jiného, *např. závažný citační nebo habilitační podvod,*
- **bez ohledu na jeho právní kvalifikaci,** jímž výzkumný či akademický pracovník
- **ztratil vědeckou bezúhonnost**
- **bez naděje** na její okamžité nebo jinak včasné **obnovení a napravení** způsobeného stavu,
- čímž do té **míry poklesl** pod pracovní úroveň **požadovanou** zaměstnavatelem, že **nelze** po zaměstnavateli **spravedlivě požadovat**, aby jej nadále zaměstnával na výzkumnou nebo akademickou práci.

SOUBĚHY ŘÁDŮ VĚDECKÉHO A PRÁVNÍHO

■ Vědecká úhonnost

- ✓ nepolepšení se a nenapravení porušení průmyslových práv

■ Občanská bezúhonnost

- ✓ promlčení trestného činu porušování průmyslových práv
- ✓ zahlazení odsouzení za trestný čin porušování průmyslových práv

DELIKT PORUŠENÍ PRACOVNÍ KÁZNĚ

- Soukromoprávní delikt zaměstnance
- Skutkové podstaty, např.
 1. porušení základní povinnosti zaměstnance

*kupř. nedodržením zásad spolupráce
s ostatními zaměstnanci popřením
spoluautorství vědeckého díla s ostatními*

2. **porušení pracovního řádu** ohledně závazku morálního chování ve výzkumu
3. **porušení vnitřního předpisu vysoké školy** o jejím etickém kodexu výzkumu
4. **jiná**
 - × **právo zaměstnavatele okamžitě zrušit pracovní poměr nebo právo výpovědi**

MÍRA PORUŠENÍ PRACOVNÍ KÁZNĚ

- **Skutkové aj. okolnosti případu**
 1. **zvlášť hrubý způsob porušení**
 - ☛ právo okamžitého zrušení nebo právo výpovědi
 2. **závažné porušení**
 - ☛ právo výpovědi
 3. **soustavné méně závažné porušení**
 - ☛ právo výpovědi při upozornění na ni

DISCIPLINÁRNÍ PŘESTUPEK STUDENTA

- **Zaviněný skutek**

- 1. úmyslný**

- i. v úmyslu přímém

- ii. v úmyslu nepřímém

- 2. nedbalostní**

- i. v nedbalosti vědomé

- ii. v nedbalosti nevědomé

např. porušením

- a. *práva autorského dle a. z.*

- b. *zkušebních pravidel dle studijního a zkušebního řádu*

5. ČÁST

VÝZKUM A VÝVOJ

VÝZKUM

- **Systematická tvorba rozšiřující poznání vč. poznání práva, a to metodami umožňujícími:**
 1. potvrzení
 2. doplnění či
 3. vyvrácení vědeckého poznatku

- ✓ experimentální
- ✓ teoretický, *např. právní*

1. základní

2. aplikovaný

i. průmyslový

ii. jiný, *např. zákonodárně aplikovaný
právovědčný výzkum*

■ **Předmět teoretického výzkumu právního**

1. **právní řád**
(právní principy a právní normy)
2. **právní rozhodnutí, zejm. judikatura**
3. **právní doktríny**

EVROPSKÝ VÝZKUMNÝ PROSTOR

- *European Research Area*
- **Evropský hospodářský prostor**
- **Evropský justiční prostor**

VÝVOJ

- **Systematické tvůrčí využití**
 1. vyzkoumaných vědeckých poznatků
 2. jiných námětů (nápadů)

k výrobě nebo k novým či zlepšeným technologiím
nebo službám

- ✓ technologický
- ✓ designerský, *srv. průmyslové vzory, aj.*

VÝZKUMNÉ ÚSTAVY

1. veřejné ústavy

veřejné výzkumné
instituce (v. v. i.)
rejstřík v. v. i., MŠMT
z. č. 341/05 Sb.

2. státní ústavy

státní příspěvkové
organizace (p. o.)
obchodní rejstřík,
soud

1. soukromé ústavy

obecně prospěšné
společnosti (o. p. s.)
rejstřík o. p. s., soud
z. č. 248/95 Sb.

VYSOKÉ ŠKOLY

1. veřejné korporace

1. soukromé korporace

2. státní sbory

✓ vojenské

✓ policejní

- **vysokoškolské ústavy**
= součásti vedle fakult

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU

- Česká republika – Akademie věd České republiky
 - × výzkumná pracoviště AV ČR = v. v. i.
- Česká republika – Grantová agentura České republiky

Z DĚJIN

- 1773 Soukromá společnost v Čechách pro rozvoj matematiky, vlasteneckých dějin a přírodních věd
- ↓
- 1784 Česká společnost nauk (Královská česká společnost nauk)
- 1892 Česká akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění (Česká akademie věd a umění)
- 1920 - 1952 Masarykova Akademie Práce
- 1952 - 1992 Československá akademie věd
- 1992 - Akademie věd České republiky
- 1994 - Učená společnost České republiky

VEŘEJNÁ SPRÁVA

- **Výkon správy založen na správním uvážení odborné povahy**
 1. **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
 2. **Rada pro výzkum a vývoj**
 3. **Akademie věd České republiky**
 4. **Grantová agentura České republiky**
 5. **kraje a obce**

- **Akademie věd České republiky**
 1. akademický sněm
 2. akademická rada a její předsednictvo
 3. předseda
 4. vědecká rada

- ✓ výzkumná pracoviště = v. v. i., zřizovatelem stát

z. č. 283/92 Sb., o Akademii věd Čes. rep.

■ Grantová agentura České republiky

1. předseda
2. předsednictvo
3. kontrolní rada jmenovaná Poslaneckou sněmovnou na návrh výzkumných právnických osob

z. č. 130/02 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje

VÝZKUMNÉ PROGRAMY

- **Mezinárodní smlouvy:** Programy mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji
- **ES:** Rámcové programy výzkumu a vývoje ES
- **EURATOM:** Rámcové programy výzkumu a vývoje EURATOM
- **Česko:** Národní politika výzkumu a vývoje České rep.
Národní program výzkumu
roční programy výzkumu a vývoje

VEŘEJNOPRÁVNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM VÝZKUMU A VÝVOJE

- Česko: úřední veřejné seznamy
 1. centrální evidence projektů výzkumu a vývoje
 2. centrální evidence výzkumných záměrů
 3. rejstřík informací o výsledcích
 4. evidence veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji

Portál spravovaný Radou pro výzkum a vývoj

<http://vyzkum.cz>

OBEČNÁ STRUKTURA VÝZKUMNÉHO PROJEKTU

1. název
2. předmět výzkumu
3. výzkumný **cíl** a jeho předpokládaný výsledek
4. způsob **dosažení cíle**
5. způsob **ověření výsledku**
6. způsob **zveřejnění výsledku**
7. předpokládané **využití**
8. doba výzkumu
9. výzkumník nebo výzkumný tým
10. výše a členění nákladů
11. způsob **kontroly** výzkumu

6. ČÁST

VEŘEJNÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE

VEŘEJNÁ NEBO SOUKROMÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE

■ Veřejná

zdrojem veřejné fondy:

- a. nadstátní nebo mezistátní rozpočty
- b. státní rozpočet
- c. územní rozpočty
- ☛ veřejně prospěšná činnost výzkumná

■ Soukromá

zdrojem soukromé fondy:

- a. nadace
- b. nadační fondy
- c. o. p. s.
- d. vlastní
- e. jiné, *např. spolkové, sponzorství podnikatelů*

STÁTNÍ GRANTOVÉ AGENTURY

- Grantová agentura České republiky
- Grantová agentura Akademie věd České republiky
- Grantové agentury ministerstev
- Fond rozvoje vysokých škol MŠMT

VEŘEJNÁ PODPORA € ¥ \$ £ VÝZKUMU A VÝVOJE

■ Veřejná podpora

1. účelová fyzických nebo právnických osob
2. institucionální právnických osob

= **podíl veřejné úhrady uznaných nákladů**

mezinárodní smlouvy, z. č. 130/02 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje,
prováděcí vl. nř. 267/02 Sb., 461/02 Sb., 462/02 Sb.,

- **Vyhlašovatel veřejné soutěže nebo zadavatel veřejné zakázky**
 1. **stát, kraj, obec** ze svého veřejného rozpočtu
 2. **jiný** ze svého rozpočtu, *např. nadace*
= **mimo veřejnoprávní režim** z. č. 130/02 Sb.
způsob poskytování **nadačních příspěvků**
 - ☛ **statut nadace nebo nadačního fondu**

ÚČELOVÁ VEŘEJNÁ PODPORA

■ Předmět

1. programový projekt **poskytovatele**
2. projekt **poskytovatele** zadáný veřejnou zakázkou
3. grantový projekt **příjemce**

■ Způsob

1. vyhlášením veřejné **soutěže**, z. č. 130/02 Sb.
2. zadáním veřejné **zakázky**, z. č. 137/06 Sb.
3. uzavřením koncesní **smlouvy**, z. č. 139/06 Sb.

■ Zadání veřejné zakázky

1. výběr nejvhodnější nabídky
2. přímé zadání malého rozsahu
3. výzva jedné osobě k podání nabídky

VEŘEJNÁ SOUTĚŽ O VEŘEJNOU PODPORU

- **Vnější okruh** = veřejno- nebo soukromoprávní poměr
vyhlašovatel = poskytovatel podpory
soutěžitelé = uchazeči o podporu
- **Vnitřní okruh** = soukromoprávní poměr
vyhlašovatel = příjemce podpory
soutěžitelé = uchazeči o řešitelství

INSTITUCIONÁLNÍ VEŘEJNÁ PODPORA

1. Výzkumný záměr

- a. zhodnocení záměru
- b. zhodnocení předchozích **výsledků** výzkumu nebo vývoje

2. Specifických výzkum na vysokých školách = **zapojení studentů**

- a. úspěšnost ve veřejných soutěžích
- b. úspěšnost při uplatnění výsledků
- c. počet studentů dle typů studijních programů
- d. kvalifikační struktura akademických pracovníků

**3. Mezinárodní
spolupráce Česka
dle mezinárodních
smluv**

VÝZKUMNÝ ZÁMĚR

- **Koncepční rozvoj právnické osoby,**
např. v. v. i. nebo vysoké školy, na 5 - 7 let:
 1. předmět činnosti
 2. cíl
 3. strategie
 4. náklady
 5. předpokládané výsledky

PRÁVNÍ POMĚR PŘÍJEMCE K POSKYTOVATELI

1. veřejnoprávní poměr ze správního rozhodnutí

- veřejná soutěž
- veřejná zakázka

2. soukromoprávní poměr ze smlouvy

PRÁVNÍ POMĚR PŘÍJEMCE K ŘEŠITELI

- **Soukromoprávní poměr ze smlouvy**
 1. **pracovní, *např. výzkumný pracovník
nebo akademický pracovník***
 2. **jiný, *např. student***

SPRÁVNÍ PROCES

- **Zvláštní druh správního řízení o výběru žádosti** § 146 spr. ř.
- **Přednostní úprava správního procesu ve zvláštním zák. o podpoře výzk. a výv.**

SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ

1. **rozhodnutí o hodnocení:**
 - i. návrhu
 - ii. výsledku veřejně podpořeného výzkumu
 - přijímací a hodnotící komise,
 - alespoň 2 oponenti

2. **rozhodnutí o veřejné podpoře, tj. o:**
 - i. poskytnutí
 - ii. odnětí

3. **rozhodnutí o vyloučení z veřejné soutěže až na 3 roky** ➔ **správní postih za porušení**

SOUDNÍ OCHRANA

- **Správní rozhodnutí bez opravného prostředku (zvláštní proces) ☹**

×

- **Žaloba ve věci správního soudnictví ke KS (MS v Praze), s. ř. s.**

×

- **Opravným prostředkem kasační stížnost k NSS v Brně**

← ÚSTAVNÍ A MEZINÁRODNÍ OCHRANA

- Soudní rozhodnutí NSS bez opravného prostředku

×

- ústavní stížnost k ÚS v Brně

×

- stížnost k ESLP ve Štrasburku

SMLOUVY

1. **Písemná smlouva o poskytnutí podpory**, z. č. 130/02 Sb., podpůrně obch. zák.
 - **podstatné obsahové náležitosti mj.:**
 - a. **člověk odpovědný příjemci za odbornou úroveň (řešitel)**
 - b. **úprava práv k výsledkům**
 - c. **způsob řešení sporů**
 - d. **postih za porušení smlouvy**

- 2. smlouva k provedení veřejné zakázky**
- 3. smlouva o využití výsledků aplikovaného výzkumu nebo vývoje**

DELIKTNÍ PRÁVO

- **Soukromoprávní delikt porušení smluvního závazku**

obch. z.

- **Veřejnoprávní delikt porušení rozpočtové kázně ➔ sankční odvod**

rozp. prav. č. 218/00 Sb., rozp. prav. úz. rozp. č. 250/00 Sb.

- ☛ **správní uvážení o **správním postihu****

- ☛ **vyřazení uchazeče z veřejné soutěže
ve výzkumu a vývoji až na 3 roky
od prokázání nebo písemného uznání
porušení**

VEŘEJNÁ PODPORA KULTURY

- **Příspěvek MK z státního rozpočtu fyzickým osobám na tvůrčí na studijní účely**

výběrové řízení vyhlášené MK

z. č. 203/06 Sb., o některých druzích podpory kultury

7. ČÁST

PRÁVA K VÝSLEDKŮM

VÝSLEDEK

- **Nový poznatek z výzkumu nebo vývoje**
*např. technické řešení programového
nebo grantového projektu či věcného záměru*

- **Podoba vnímatelného vyjádření**
 1. **hmotná, např. nový přístroj**
 2. **nehmotná, např. vědecké dílo, vynález aj.**
technické řešení, vzhled výrobku aj.

PRÁVA K VÝSLEDKU

- **Druhy**
 1. **právo vlastnické (hmotné)**
 2. **právo duševně vlastnické (nehmotné)**

- **Spoluzhotovitelé**
(spolupříjemci podpory)
= **právo spoluvlastnické**
dle dohodnutých podílů

- **Vnější poměr příjemce podpory k poskytovateli**
= **zásada práva příjemci veřejné podpory**
(ve prospěch příjemce podpory)

- × **práva k výsledkům veřejných zakázek**
 - ☛ **ve prospěch poskytovatele (zadavatele)**
účelem ochrana **vůle** a hospodářského **zájmu** zadavatele
 - ☛ **zásada ochrany hospodářské investice zadavatele; *srv. zaměstnavatele, objednatele***

1. **nezapisovatelná práva průmyslového vlastnictví** ➔ **zadavateli zakázky**

2. **zapisovatelná práva průmyslového vlastnictví** ➔ **povinnost zhotovitele:**
 - a. **uplatnit ochranu, např. přihlásit vynález k patentování**, ledaže zadavatel jinak
 - b. **převést ochranu, např. udělený patent,**
➔ **zadavateli**

- **Právo zhotovitele (příjemce) na náhradu nákladů vůči zadavateli (poskytovateli)**
např. na správní poplatky za přihlášení vynálezu k patentování a za zápis převodu patentu do patentového rejstříku
- **Právo zadavatele (poskytovatele)**
na písemný **souhlas ke zveřejnění výsledku veřejné zakázky zhotovitelem**

■ **Vnitřní poměr příjemce k řešiteli**
= **zásada práva zaměstnavateli (příjemci) k:**

1. zaměstnaneckému vědeckému dílu
2. zaměstnaneckému průmyslovému vzoru
3. podnikovému vynálezu
4. podnikovému užitému vzoru
5. podnikové topografii polovodičového výrobku

nebo **práva objednateli (příjemci) k zakázkovým
předmětům**

POVINNOST VYUŽITÍ VÝSLEDKU

- **Zásada zpřístupnění výsledku komukoli**
- **Zásada právně rovného zacházení**
- **Nevyužití výsledku příjemcem podpory**
 - ☛ **nucená veřejná nabídka využití**
 - ☛ **nucená veřejná nabídka licence**
*např. veřejná nabídka patentové licence
zapsaná v patentovém rejstříku*

8. ČÁST

VĚDECKOST, VĚDA A PRÁVNÍ VĚDA

POJMOVÉ ZNAKY VĚDECKOSTI

1. problémovost
2. předmětnost
3. metodičnost
4. odůvodněnost, dokázanost
(argumentativnost)
5. soustavnost (systémovost)
6. srozumitelnost (intersubjektivita)

- **Hypotéza**

= vědecky možná (testovatelná)
vnitřně nerozporná domněnka
(nabídka řešení) podléhající vědeckému
dokázání

- **Teorie (vědecká teorie)**

= vědecky prokázaná hypotéza

■ Vědecká spekulace

= formulace vědecky (rozumově)
neověřitelných hypotéz

nevyklučuje ověření **jiným způsobem**
např. citovým vnímáním
srv. estetický výtvar

MODEL

- Paradigma

„... obecně uznávané vědecké výsledky, které v dané chvíli představují pro společenství odborníků model problémů a model jejich řešení.“

*Kuhn, T. S.: Struktura vědeckých revolucí.
Praha 1997, s. 10. Překl. Jeníčekův.*

ÚČEL VĚDY

1. **popis** (deskripce) a **zatřídění** (klasifikace) věcí
2. **vysvětlení** (explikace) výskytu věcí
3. **předpověď** (predikce) výskytu věcí
4. **porozumění** věcí
5. možnost **ovlivnění** věcí
 - ☛ vědecká výpověď o řešení problému

PRÁVNÍ VĚDA

- **Přirozený smysl**
sladování osobních a majetkových pozemských poměrů
- **Účel**
rozumové poznávání nebo hodnocení právních jevů s cílem dospět k **právnímu názoru**
- **Vědecká povaha**
argumentativní a popisná duchovní (humanitní) věda (*Geisteswissenschaft*) s **hodnotovou orientací** na právní dobro (spravedlnost)

*Iurisprudentia est divinarum atque humanarum
rerum notitia, iusti atque iniusti scientia.*

STRUKTURA PRÁVNÍ VĚDY

■ Obecná část

1. právní metodologie

2. tvorba (kreatce) práva: teorie zákonodárství (legislativní technika)

3. výklad (interpretace) práva

4. použití (aplikace) práva: právní argumentace logická nebo rétorická

OBOROVÁ STRUKTURA PRÁVNÍ VĚDY

■ Zvláštní části (aplikace obecné části)

1. konstitucionalistika
2. internacionalistika
3. civilistika
 - a. familiaristika aj.
4. komercionalistika
5. penalistika
6. právní romanistika
7. kanonistika aj.

NE-VĚDECKÉ METODY

■ Intuitivní

1. mimosmyslové vnímání
2. rozbor symbolů
3. intuitivně hodnotový rozbor
4. intuice jazykového úzu aj.

■ Expertní

1. anketní dotazování
2. kolektivní vybavování myšlenek (*brainstorming*)
3. metoda d'áblova advokáta aj.

VĚDECKÉ METODY

■ Empirické

1. pozorování
2. měření
3. pokusy aj.

■ Teoretické

1. zobecnění
2. odvození
3. dovození
4. podobnost
5. modelování aj.

OBECNÉ VĚDECKÉ METODY

1. metody logické
2. metoda pozorovací (observační)
3. metoda vylučovací (eliminační)
4. metoda popisná (deskriptivní) nebo měrná
5. metoda rozřidovací (klasifikační)
6. metoda soustavná (systémová)
7. metoda srovnávací (komparativní)
8. metoda pokusná (experimentální)
9. metody přesné (exaktní) aj.
 - a. metody statistické
 - b. metody kybernetické aj.

OBEČNÉ VĚDECKÉ METODY LOGICKÉ

1. axiom
(není dokazován)
2. výměr (definice)
3. odloučení
(abstrakce)
4. vyvození (indukce)
5. odvození
(dedukce)
6. rozbor (analýza)
7. složení (syntéza)
8. podobnost
(analogie)
9. potvrzení
(konfirmace)
10. ověření pravdivosti
(verifikace) aj.

ZVLÁŠTNÍ VĚDECKÉ METODY

1. přírodovědné
2. matematicko-statistické
3. lékařské
4. sociologické
5. psychologické
 - a. diagnostické
 - b. terapeutické
6. právovědné aj.

ZVLÁŠTNÍ METODY PRÁVOVĚDNÉ

1. Legislativně (a právně) technické metody

i. metoda trojí konformity

a. ústavní

b. mezinárodní

c. komunitární (eurokonformita)

ii. **metoda vyšší abstrakce**; *např. generální klausule*
§ 44 obch. z.

iii. **metoda kasuistická**; *např. zvláštní skutkové podstaty*

iv. **metoda konvenčních pravidel**; *např. Legislativní pravidla vlády v právní formě usnesení vlády*

2. Výkladové metody

- i. účeloslovná (teleologická) metoda
- ii. systematická metoda
- iii. metoda mluvnicko-jazyková a významoslovná (sémantická)
- iv. logická metoda
- v. rétorická metoda
- vi. pomocná metoda historická
- vii. pomocná metoda srovnávací

DEVÍZA

„PRÁVO NENÍ TEXT“

- **Právní předpis**

= pouhé textové **východisko**
vědeckého zjištění

- a. **účelu**

- b. **obsahu (příkazu, zákazu, dovolení)**

nehmotné právní normy,

a to výkladem právního předpisu

3. Metody argumentační (metody právovědného dokazování)

- i. metoda logická
- ii. metoda rétorická
- iii. metoda přirozené podstaty a smyslu
- iv. metoda účeloslovně hodnotová
- v. metoda jednoho práva (*one right answer*)
- vi. metoda jednoty ústavy
- vii. metoda právních principů
- viii. metoda poměřování (proportionality); *Test poměrnosti*
- ix. metoda trojí konformity; ⇐

EXKURS O PRÁVNÍ ARGUMENTACI

- **Dokazování pravdivosti tvrzení**
 1. empiricky, *např. experimentem*
 2. analyticky, *např. logickým odvozením*
- **Předmět**
 1. tvrzení právní
 2. tvrzení skutkové
- **Cíl**

přijetí myšlenkové teze: *např. akceptace, že někdo porušil právo jiného*
- **Nástroj**, *např. Test poměrnosti*

PRÁVNÍ POZNATEK

■ Povaha (druh poznatku)

= výsledek právního poznávání:

1. právovědného (vědeckého)
2. právně citového (vycítění); *srv. spravedlnost*

■ Pravdivost

- ✓ zkušenost **prožitím** dobra a spravedlnosti
- ✓ pravdivost **předpokladů**
- ✓ **správnost** právně myšlenkového **postupu**

NÁZOR

1. **Světónázor** (ucelené vědění o světě)
2. **Právní názor** x **dojem** (nedokázané tvrzení)
 - ✓ obsahem právovědně dokázaný, přezkoumatelný závěr o tom, co je právem (**co platí**)
 - ✓ forma *např. stanoviska pléna nebo kolegia NS nebo NSS ke sjednocování rozhodování*
3. **Právně politický názor**
 - ✓ obsahem odůvodněná představa, co by mělo být **budoucím právem**

PRÁVNÍ NÁZOR

- Vědecky neplatí rčení „*dva právníci, tři názory*“
- Právní názor na právo hmotné nebo procesní
- **Znaky**
 1. správnost (argumentačně prokázaná)
s vyloučením odlišnosti: *one right answer*
 2. odůvodněnost důkazy (argumenty)
 3. srozumitelnost
 4. přezkoumatelnost
 5. zveřejnitelnost

SPRÁVNOST PRÁVNÍHO NÁZORU

= **souhlas s:**

1. logickými pravidly právního myšlení
2. hodnotovým vyvážením

= **bezespornost** právního názoru

■ **Požadavky právního myšlení**

1. věcná pravdivost
2. logická správnost
3. hodnotová vyváženost

9. ČÁST

ZÁVĚREČNÁ

METODY DIDAKTIKY PRÁVA

1. metoda řešení **modelových** situací, řešení fiktivního případu (*moot*)
2. metoda **případových studií**, řešení skutečného případu (*case study*)
3. právně **klinická** metoda
4. metoda procesní **simulace** (právnícké divadlo), (*moot court*)
5. metoda odborných **stáží**
6. metoda právně **tvůrčího psaní**
7. metoda **paměťová** (doktrinárně znalostní)

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Katedra občanského práva a pracovního práva

POSUDEK ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Jméno studenta:

Název práce:

Druh práce: diplomová

Studijní program: právo a právní věda

Obor: právo

A. Hodnocení posuzovaných kritérií*

I. Téma a původnost práce

hodnocení

01. Vědecká přijatelnost tématu (u témat navržených vysokou školou se započítá hodnocení 1)

02. Dodržení zadání

03. Popis stavu právní vědy ve vztahu k tématu

04. Rozvržení tématu

05. Původnost

II. Metodologie a dosažený poznatek

06. Právně filozofické východisko

07. Právně metodologické východisko

08. Formulace pracovní hypotézy

09. Prokázání, nebo vyvrácení pracovní hypotézy

10. Návaznost na stav poznání

11. Přiměřenost právního rozboru a popisu

12. Metodičnost

13. Systematičnost

14. Argumentační úroveň

15. Dosažený poznatek

III. Obsah

16. Výběr právní problematiky

17. Strukturování obsahu

18. Souběhy normativních řádů

19. Použití české judikatury

20. Použití české literatury

21. Použití zahraničního práva

22. Použití zahraniční literatury

23. Použití zahraniční judikatury

24. Právně kontextuální přístup a meziodvětvové přesahy

25. Použití českého právního řádu včetně části mezinárodní a komunitární

26. Utržďení a porovnání právně filozofických východisek jiných autorů

27. Utržďení a porovnání právních názorů jiných autorů

28. Správnost vlastních právních názorů

IV. Forma

29. Úpravnost a bezchybnost

30. Odborný jazyk, sloh a názvosloví

31. Správnost, přehlednost a reprezentativnost citací

32. Správnost a přehlednost soupisu literatury, judikatury a předpisů

Průměr hodnocení

0,00

* - Sestupná stupnice hodnocení: 1 (A) - 1,5 (B) - 2 (C) - 2,5 (D) - 3 (E) - 4 (F)

B. Slovní shrnutí

Přednosti nebo nedostatky:

C. Námět k vědecké rozpravě při obhajobě

Při ústní obhajobě necht' se student vědecky vyjádří, krom vysvětlení event. připomínek nebo námitek, na něž je upozorněn v tomto posudku, též k následujícímu **námětu**, k němuž necht' zaujme **vlastní právní názor**, vědecky odůvodněný, jímž **právně argumentačně** dosvědčí svou schopnost právního myšlení:

D. Závěrečné doporučení

Na základě shora podaného přezkoumatelného hodnocení jsem nestranně dospěl k závěru, že posuzovaná práce splňuje obsahové a formální požadavky kladené na závěrečnou práci tohoto druhu a účelu v místě a čase, kde a kdy byla odevzdána, a to bez takových výhrad, který by ji diskvalifikovaly.

Při běžné odborné **poznosti** a veden **důvěrou** ve studentovo chování jsem nezjistil nic, co by vedlo k vyvrácení předpokladu původnosti odevzdané práce jakožto studentova vlastního výtvoru. Proto doporučuji posuzovanou práci k obhajobě.

Z hlediska prokázání dosažení cílů vysokoškolského studia v příslušném akreditovaném studijním programu navrhuji hodnocení práce stupněm:

Při ústní obhajobě necht' se student vyjádří zejména k volbě tématu a obzvláště metody, kterou použil k jeho zpracování, jakož i k vědeckým závěrům, k nimž svou práci dospěl včetně potvrzení, nebo vyvrácení pracovní hypotézy, kterou si ve své práci položil.

Dále necht' se student vyjádří k obsahu tohoto posudku a necht' se též právně argumentačně zaobírá námětem k vědecké rozpravě, jenž je výše naznačen.

V Olomouci dne

OBECNÉ FILOZOFICKÉ METODY

- **Metoda usebrání (meditace)**
- **Metoda sebevhledu (introspekce)**
- **Metoda rozjímání (kontemplace)**
- **Metoda vnuknutí (intuice)**
- **Tři metody vyššího (*nadrozumového*) poznání**
 1. imaginace (představivost vč. sociální)
 2. inspirace (popud)
 3. intuice (vnuknutí)

STŘET IMAGINACE S FANTAZIÍ

Střet zákonodárně politické (sociální)
představivosti (imaginace) při tvorbě právního
řádu

×

s fantazií rozumu a kombinatorikou

- ☛ nadměrná **kasuističnost** předpisu
 - ×
 - legislativně technická **metoda** vyšší abstrakce

VĚDOMÍ A SVĚDOMÍ

- **Legální příkaz soudcovsky rozhodovat a vykládat zákony podle nejlepšího vědomí a svědomí**
(nach bestem Wissen und Gewissen)

- 1. **vědomí** = rozumová znalost **skutku a práva**

- 2. **svědomí** = vnitřní mravní a právní **citlivost osobnosti (ducha)**,
odpovědnost vůči sobě i jiným,
sebehodnocení, způsobilost
sebekontroly v souladu s přirozeným
řádem, průnik transcendentna;
samopostih výčitkami svědomí

**Víra v přesnost právní vědy
by nebyla ničím bez naděje
na spravedlnost.**

Ta však není ničím bez lásky.

Z LITERATURY

Capra, Bod obratu. Praha 2002.

Capra, Tao fyziky. Praha 2003.

Capra, Tkáň života. Praha 2004.

Feyerabend, Rozprava proti metodě. Praha 2001.

Feyerabend, Tři dialogy o vědě. Praha 1999.

Feyerabend, Věda jako umění. Rychnov n. K.
2004.

Hendl, Kvalitativní výzkum. Praha 2005.

Holländer, Ústavněprávní argumentace. Praha
2003.

Knapp, Vědecká propedeutika pro právníky. Praha 2003.³

Král, Kosmická paměť. Praha 2002.

Kuhn, Struktura vědeckých revolucí. Praha 1997.

Mervart, Základy metodologie vědy. Praha 1977.

Neubauer, O Sněhurce. Praha 2004.

Neubauer, Smysl a svět. Praha 2001.

Sheldrake, Tao přírody. Bratislava 1994.

Sheldrake, Teorie morfické rezonance. Praha 2002.

Sheldrake, Váš pes to ví. Praha 2003.

Telec, Scientometrické hodnocení kvality vědecké práce, jeho meze a nebezpečí redukcionismu.

Časopis pro právní vědu a praxi 1997/2, Právník, 1997/8, Univerzitní noviny, 1997/5.

Školní díla. Časopis pro právní vědu a praxi, 2005/4.

Význam zveřejňování závěrečných prací. Žurnál UP, 2006/20. Muni, 2006/5.

Zveřejňování posudků závěrečných prací. Žurnál UP, 2006/21. Muni, 2006/6.

JUDIKATURA

Jakl, Konečná rozhodnutí ve věcech vynálezů. Praha 1994.²

Sbírka správních rozhodnutí ve věcech průmyslových práv. Praha 1996²-1998²-1999/1-3.

Foto:

Toulovcovy maštale, Čechy, Česko 2004

Fryšava pod Žákovou horou, Morava, Česko 2006

Wachau, Dolní Rakousy, Rakousko 2005

Asuán, Horní Egypt, Egypt 2005

Hrad Plumlov, Morava, Česko 2005

Hrad Veveří, Morava, Česko 2004